

ROMANYA'NIN ERMENİSTAN BÜYÜKELÇİSİNİN AÇIKLAMALARI

Ali Murat TAŞKENT

Analist (2015-2017)

19 Kasım 2014te Romanyanın Ermenistandaki Büyükelçisi Sorin Vasilenin Ermenistan Amerikan Üniversitesindeki bir söyleşide yaptığı bazı açıklamalar büyük tepki çekmiştir. 3 Aralık 2014te Ermenistanda yaşayan Fransız bir gazeteci olan Guillaume de Chazournesun Civilnet.am adlı internet sitesinde Romanya büyükelçisinin konuşması hakkında yazdığı yazıyla^[1] gündeme taşınan bu olay Ermeni basınında önemli yer almıştır.

Romanya-Ermenistan ilişkilerini konuşmak ve soruları yanıtlamak üzere davet edilen büyükelçi, bir öğrencinin Romanya için Türkiye ile siyasi ve ekonomik ilişkiler mi yoksa Ermeni Soykırımını tanımanın ahlaki zorunluluğunu daha önemli? sorusuna verdiği yanıt katılımcılar tarafından tepki görmüştür. Haberlere göre Büyükelçi bu soruya verdiği cevapta Ermenileri rahatsız eden ifadeler kullanmıştır.

Basında çıkan haberlere göre Büyükelçi, özetle, Ermeni Soykırımının tanımanın ahlakiliğinin bakış açılarına göre farklılık gösterebileceğini ve 20nci yüzyılın başında olmuş olaylar hakkında konuşmanın kolay olmadığını belirtmiştir. Bu konunun mahiyetinin göreceli olduğunu ve içerisinde ahlaki, siyasi, ekonomik, jeostratejik faktörleri barındırdığını, Ermeni Soykırımının 100. yılında kimin haklı veya kimin haksız olduğunu belirlemenin zor olduğunu ifade etmiştir. Büyükelçi, bunların dışında, Almanya ve Fransayı örnek vererek, tarihte aralarında birçok savaş olan bu iki ülkenin sonunda uzlaştığını ve bu tip süreçlerin uzun sürdüğünü belirtmiştir. Ayrıca her ülkenin kendi doğrularının olduğuna değinmiştir. Ancak büyükelçinin bunları söylerken Yahudiler ve eşcinsellerle ilgili kullandığı ifadeler ne yazık ki konuşmasının ana fikrini gölgede bırakmıştır.

Ermeni basınının yanı sıra Yahudi basınında da yer alan bu ifadeler eleştirilmiştir. Bu konudaki en kapsamlı eleştiri ise bu olayı gündeme getiren Guillaume de Chazournesdan gelmiştir[2]. Genel olarak büyükelçinin açıklamalarını Ermeni ve Yahudi tarihine, eşcinsellere saygısızlık olarak değerlendiren Fransız gazeteci, Ermeni soykırımının ciddi tarihçiler tarafından tanınan tarihi bir gerçek olduğunu, Türkiye'nin diğer ülkelere Ermeni Soykırımını tanımaması konusunda siyasi, ekonomik ve jeopolitik baskılar yaptığını ve bu yüzden Türkiye ile iyi ilişkileri olan Romanyanın soykırımı tanımayı göze alamadığını ileri sürmüştür. Gazeteci, ayrıca, Büyükelçinin örnek olarak verdiği Fransız-Alman uzlaşmasının geçmişte karşılıklı yapılan hataların ve zulümlerin kabul edilmesinin sonucu olduğunu belirtmiş, büyükelçinin Fransa-Almanya örneğinin bir Türk propagandası olan Ermeni

soykırımının zamanla unutulmasına yönelik Türk siyasetini hatırlattığını ifade etmiştir.

Guillaume de Chazournesun özne bir bakış açısıyla eleştiri yaptığı anlaşılmaktadır. Üzerinde oydaşma olmayan bir konu olan Ermeni Soykırımını bir tarihi gerçek olarak takdim etmektedir. Türkiye'nin Ermeni Soykırımını unutturmaya ve bu hususta bazı ülkelere baskı yapmaya çalıştığını iddia eden gazeteci, Türkiye'nin tarihi aydınlatmak için tarafsız bir tarih komisyonu kurma teklifinden ve Ermenistanın bu teklife yanaşmadığından hiç bahsetmemektedir. Türkiye'nin siyaseti nesnellikten uzak iddiaların doğru olarak kabul edilmesinin önüne geçmek ve tarihi gerçeklerin ortaya çıkarılmasıdır.

Bu olayın basına yansımalarının hemen ardından Büyükelçi istişareler için Bükreşe çağırılmıştır. Romanya Dışişleri Bakanlığı yaptığı açıklamada büyükelçinin bu anti-semitik[3] ve homofobik mahiyetteki açıklamaları kınanmış[4], bunun ardından da büyükelçi Civilnet.amye gönderdiği bir mektupla ifadelerinin yanlış anlaşıldığını belirterek Ermeni halkından özür dilemiştir.[5] Bunun ardından da büyükelçi Şubat 2015te görevine geri dönmüştür.[6]

[1] Guillaume de Chazournes, Morality according to the Romanian Ambassador, 03.12.2014, *Civilnet*, erişim tarihi:23.02.2015, http://civilnet.am/2014/12/03/morality-according-to-the-romanian-ambassador/#.VOrfqHysV_B

[2] Ibid

[3] Romanya 2016da Uluslararası Holokost Anma İttifakının (International Holocaust Remembrance Alliance) dönem başkanlığı görevini üstlenecektir.

[4] MAE: Romania's ambassador to Armenia, urgently recalled over anti-Semitic, homophobic remarks, 05.12.2014, *Romanian National News Agency*, erişim tarihi:23.02.2015, <http://www.agerpres.ro/english/2014/12/05/mae-romania-s-ambassador-to-armenia-urgently-recalled-over-anti-semitic-homophobic-remarks-17-44-34>

[5] Romanian Ambassador Issues Apology to Armenian People, 05.12.2014, *Civilnet*, erişim tarihi:23.02.2015, <http://civilnet.am/2014/12/05/romanian-ambassador-issues-apology-to-armenian-people/#.VOr>

[6] Romanian ambassador to Armenia back to office after recall period, 09.02.2015, <http://www.tert.am/en/news/2015/02/09/sorin/1584528>

Yazar Hakkında :

Ali Murat Taşkent, Nisan 2015 ile Eylül 2017 arasında Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) analist olarak çalışmıştır. Taşkent, Kafkasya ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerinde çalışmalar yürütmüştür.

Atıfta bulunmak için: TAŞKENT, Ali Murat. 2024. "ROMANYA'NIN ERMENİSTAN BÜYÜKELÇİSİNİN AÇIKLAMALARI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 21. Şubat 24. Erişim Temmuz 18, 2024. <https://avim.org.tr/tr/Yorum/ROMANYA-NIN-ERMENISTAN-BUYUKELCISININ-ACIKLAMALARI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2024 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır